

فهرستواره منزوی ۱۹۳۷/۳

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۳۲۵

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی به امضای نظام دست
غیب شیرازی؛ کاغذ: هندی، جلد: میسن، ۴۱۹گ، ۲۱ سطر،
اندازه: ۲۰/۸x۱۵/۴سم [ف: ۴-۷۰۶]

● لطائف الخیال (خلاصه) = تذکره نصرت / تراجم /

فارسی

latā'ef-ol xīyāl (xolāse) = tazkere-ye nosrat

نواب رضوی، محمد صالح بن محسن، ق ۱۱ قمری
navvāb-e razavī, mohammad sāleh ebn-e mohsen(-
17c)

تاریخ تألیف: ۱۱۰۴ق

متن از عارف شیرازی، خلاصه از صدر الممالک میرزا محمد
صالح نواب رضوی فرزند میرزا محسن بادیاچه‌ای از محمد
نصیر نصرت فرزند محمد جعفر نگاشته ۱۱۰۴ق (=گل-انتخاب)،
گزیده‌ای است با افزودگی‌هایی. گلچین معانی می‌نویسد: هیچ ار
تباطی میان این دو کتاب (لطائف الخیال عارف و کتابی که به نام
خلاصه آن مورد گفتگوست) نیست، آن تذکره است و این
سفینه، آن رویهم ۳۵ تن سراینده را با زندگی‌نامه آورده، و این از
۹۶۳ تن سراینده بی زندگی‌نامه سروده‌هایی با رعایت ردیف
وقافیه و به ترتیب الفبائی آورده است. ابن یوسف (مجلس
۴۷۹/۲) و الذریعه (۲۳۷/۷) به گونه‌ای دیگر سخن می‌گویند که
نیاز به بررسی بیشتر روی نسخه‌های این دو کتاب هست. (احمد
منزوی)

محمدنصیر بن محمد جعفر رضوی متخلص به نصرت در
مقدمه‌ای که بر آن نوشته، چنین سخن گفته: «جناب ... میرزا
محمد صالح‌الحای رضوی ... با وجود کثرت مشاغل صفوی و
صرف همت والا نهمت به کسب معارف حقیقه اخروی در
فواصل اوقات به قدر انتهاز فرصت از هر گلشنی گلی
نوشکفته و از هر مرغزاری سنبلی تازه رسته و از هر نهالی ثمر
نورس خیالی فراهم آورده گلدسته بسته بودند؛ به خاطر دقایق
ذخایر خدام والا مقام معزی الیه رسید که آن گلدسته‌های رنگین
را ... یک جا جمع نموده و به ترتیبی خاص که هر آئینه باعث
تسهیل شناختن مقام هر از آنها تواند بود مرتب و به لطایف آن
خیال ملتفت سازند لهذا جهت تبیین این مرام حسب الاشاره
خدام والا مقام مشار الیه این حقیر بی بضاعت ابن محمدجعفر
الرضوی محمدنصیر متخلص به نصرت این شکسته بسته را که به
طریق براعت استهلال محتوی است بر اسامی تخلصات شعرائی
که درین مجموعه اندراج یافته مقدمه بیان ترتیب آن نموده». وی
پس از آن توضیحاتی درباره روش ترتیب اشعار نوشته
است (ذیل عنوان ذکر قاعده و بیان ترتیب اشعار)، و با مثنوی

همچون قرمس، ارسطو، محمد بن زکریا، ذیمقراطیس، احمد بن
یعقوب طبری، اسحق و یوحنا مصری و ... شامل دوازده «باب»:
۱. درنوشتن خطوط مختلفه؛ ۲. صورت‌های مختلفه از انواع؛ ۳.
اعمال عجیبه و چراغ‌ها و آتش‌ها و شعبده‌ها؛ ۴. اعمال حب و بغض
و گشودن و بستن و عقد اللسان؛ ۵. اطلاع برضمایر و دقایق
و اسرار؛ ۶. دفع حشرات و امراض و آفات؛ ۷. شعبده‌های غریبه و به
حرکت درآوردن جمادات؛ ۸. معاجین و حب‌ها؛ ۹. شعبده‌های
آب؛ ۱۰. بخورات حب و بغض و نجورات کواکب؛ ۱۱. منافع
حیوانات؛ ۱۲. طلسمات.

قم؛ گلیایگانی، شماره نسخه: ۳۵/۴-۶۸۲۴/۵

آغاز: بسم‌الله بدانکه ایدک الله تعالی که چند کلمه دریا ب صنایع
که هریک د رکاری و عملی بکار می‌افتد بعضی ... و بعضی
درلیما و ریمیا و سیمیا و دررنگ کردن سنگها؛ انجام: ره‌ایش
کند پس از آن اگر از وی درآهن بمالند آن آهن هرگز زنگ
نپذیرد و پوسته پاکیزه با شد تمت هذه الرسالة الاثنی عشر باب
من ابواب السیمیا و لیمیا بعون الملک الوهاب
خط: نستعلیق، کا: محمد صالح بن عباس جهرمی کاشانی، تا: ۲۰
ربیع الثانی ۱۱۱۲ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۹گ، ۳۰ سطر، اندازه:
۳۷x۲۴سم [ف: ۶-۲۴۴۵]

سه لطایف خمسه - سرگذشت و سیرت نامه

● لطایف الخیال / تراجم / فارسی

latāyef-ol xīyāl

دارابی، شاه محمد بن محمد، ۱۰۲۷ - ۱۱۴۷ قمری
dārābī, šāh mohammad ebn-e mohammad (1618 -
1735)

تاریخ تألیف: ۱۰۷۶ یا ۱۰۷۸ق؛ محل تألیف: بنگاله هند
تذکره سراینندگان است به ترتیب سرزمین آنان در دو مجلد: ۱.
فارس و شیانکاره، ۲. توابع فارس، ۳. اصفهان، ۴. توابع اصفهان،
۵. کاشان و توابع آن، ۶. دار المؤمنین قم، ۷. قزوین و ساوه و
نواحی آن، ۸. ری و تهران و توابع آن، ۹. همدان، ۱۰. توابع
همدان، ۱۱. ادریل، ۱۲. تبریز، ۱۳. توابع آذربایجان، ۱۴.
شوشتر، ۱۵. طبرستان و گیلان، ۱۶. مازندران، ۱۷. استرآباد، ۱۸.
یزد، ۱۹. کرمان، ۲۰. خراسان، ۲۱. نیشابور، ۲۲. مشهد، ۲۳.
هرات، ۲۴. بلاد متفرقه از خراسان، ۲۵. قندهار و سیستان، ۲۶.
فرارود، ۲۷. هندوستان و توابع آن، ۲۸. روم و توابع آن، نجف،
کربلا. شمار کسان در نسخه‌ها یکسان نیست. ارزش آن بیشتر در
همروزگاران است. (احمد منزوی)

چاپ: ایران، قم، مجمع اللدخائر، ۱۳۹۱ شمسی، با تصحیح
یوسف بیگ بابا پور، در دو جلد

[تذکره نویسی در هند و پاکستان ص ۲۰۲؛ تاریخ تذکره‌های فارسی ۸۷/۲؛

فهرستگان: نسخ‌های خطی ایران (فنا)؛ بیست و هفت؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی

DIA 276265

جمهوری اسلامی ایران؛ ۱۳۹۰/۲۰۱۳

خموشی زد که بغیر از اقرار بعجز کلامی از ایشان صادر نشد و از غایت اضطراب و نهایت قصور از عدم توانایی معارضه طعن ستانی بر فقرات انسانی اختیار نمودند.

انجام: در آن حالت (بی تحاشی از جای جسته) سنگ مزار آن سر دفتر اهل عشق را از بوسه ها پیایی تنگ شکر ساخت. تمت بالخیر و البرکة.

چاپ: مشار، فارسی ۴/۴۳۸۳ که نشانی ۲ چاپ آن را داده با لغزشی در نام نگارنده؛ شیراز، انتشارات احمدی، ۱۳۱۷ش، سری؛ شیراز، انتشارات احمدی، و ۱۳۵۷ش افس؛ ۱۳۸۵ش، انتشارات طراوت، تهران، تصحیح نصرت الله فروهر؛ چاپ تبریز [نسخه‌های منزوی ۱۳۴۲/۲ و ۳۵۰۸/۵؛ الذریعة ۲۸/۴ و ۲۲۲/۹ و ۴۹۷ و ۳۱۷/۱۸؛ فهرستواره منزوی ۸۰۰/۷]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۳۲۶۰/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق خوش، بی ک، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مذهب، ۵۴گ (۱-۵۴)، سطور چلیپا (۱۷×۷)، اندازه: ۱۲×۲۲/۵سم [ف: ۱۱-۲۲۲۰]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۹۰۳/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** ز منزل جانان گذر مکن درویش xx که سیر معنوی و گنج خانقاهت بس
خط: نستعلیق، بی ک، تا: جمادی الاول ۱۰۹۴ق؛ کتاب در پایان افزوده که نسخه اصل بسیار مغلوط بوده و این نسخه مقابله و تصحیح شده؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مذهب، ۷۵ص (۲-۷۶)، ۱۸-۲۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۷-۲۹۴]

۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۵۱۴/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** وبحسب اشتغال نمودن ازدیوان فیض نشان آن سر دفتر ارباب عرفان تفری نمودم... دگر زمزل جانان گذر مکن درویش xx که سیر معنوی و گنج خانقاهت بس
خط: نستعلیق، بی ک، تا: نصف جمادی الاول ۱۰۹۴ق، جا: قندای؛ ۲۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف مخ: ۴-۱۶۵۴]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۵۸۵/۱

خط: نسخ، بی ک، تا: قرن ۱۲؛ جلد: میشن، ۱۵ و ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۶-۶۱]

۵. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۲۳۴

خط: نستعلیق، بی ک، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، با سرلوح؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷-۲۱۶]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۱۷۴/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** گناه اگر چه نبود اختیار ما حافظ xx تو در مقام ادب باش و گو گناه من است. امید از کمال صاحب فطرتان که قلم عفو بر جریده خطا کاران بکشند تا محل صحیح یابند و بر آن محل پایند، که خطا شیوه غیر معصوم است و فی الحدیث نسخه ما تا صفحه ۱۲۲ چاپی است که انجام آن افتاده است و

آن شد

خط: نستعلیق، بی ک، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: هندی، جلد: گالینگور، ۲۳۳گ، ۹ سطر (۱۳×۸)، اندازه: ۲۱×۱۶سم [ف: ۱۶-۶۹۶]

سه لطیفه العرفان < الهی نامه

سه لطیفه غیبی < لطیفه غیبیه

● اللطيفة الغيبية / عرفان و تصوف / فارسی

latīfa-tol qeybiye

سهروردی، عمر بن محمد، ۵۴۲ - ۶۲۲ قمری
sohravadī, 'omar ebn-e mohammad (1148 - 1226)

رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: ۱۶۲۵

آغاز: الحمد ... و سمیت هذه الرسالة باللطيفة الغيبة الفتها لیان سلوک خاندان العشقیة دامن آثار برکاتهم الی یوم الدین و انما اخترت العبارة بالعبارة الفارسیة لیسهل درکها ... قال العبد ... چون نیت و همت و اتقه این ضعیف در تألیف این مختصر آن بود که بعضی از اسرار ربوبیت و خفایاء الوهیت و حقایق ارشاد و دقایق رشاد که از فیض فضل ربانی و انعام نعم؛ **انجام:** آنکه داند که عالم و مافیة به این حقیقت قیام است و آن در همه اشیاء هویدا است که متصف و متصور به صورت عالم و عالمیان شده.
خط: نسخ، بی ک، تا: ۱۳ صفر ۱۱۳۷ق؛ جلد: مقوا، ۴۱گ، ۱۷ سطر (۱۳×۷)، اندازه: ۱۸×۱۲/۵سم [رشت و همدان: ف: ۱۱۶۰-]

● لطیفه غیبیه = لطیفه غیبی = لطائف غیبیه = شرح

دیوان خواجه حافظ شیرازی / لغت، عرفان و تصوف / فارسی

latīfe-ye qeybiye = latīfe-ye qaybī = latā'ef-e qeybiye = š.-e d.-e xāje hāfez-e šīrāzī

دارابی، شاه محمد بن محمد، ۱۰۲۷ - ۱۱۴۷ قمری
dārābī, šāh mohammad ebn-e mohammad (1618- 1735)

وابسته به: دیوان حافظ شیرازی؛ حافظ شیرازی، شمس الدین محمد (-۷۹۲)

تاریخ تألیف: ۱۰۸۷ق؛ محل تألیف: شیراز

مختصری است در شرح بعضی از ابیات و اصطلاحات عرفانی دیوان حافظ شیرازی. مرتب بر «مقدمه» و سه «باب» و «خاتمه»: مقدمه در بیان اصطلاحات اهل عرفان؛ باب ۱. بیان ابیات مشکله؛ ۲. بیان معانی ابیات به اصطلاح اهل عرفان؛ ۳. بیان معانی ابیات مخالف ظاهر؛ خاتمه در بیان تفاتی که از دیوان اعجاز نشان آن سر حلقه اهل عرفان نسبت به هر کس جلوه و ظهور یافته.

آغاز: بسمله. فصیح ترین کلامی که فصیح بلاغت شعار و بلغای فصاحت دثار کتاب دیوان خود ساخته اند حمد و ستایش و نیایش کبریاییست که حضرت خاتم النبیین که نبی امی آن بارگاه است بر لب فصیحای عدنان و بلغای قحطان بنوعی مهر

فرستگان: نسخ‌های خطی ایران (فخا)، بیست و هفت؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی

DIA 276265

جمهوری اسلامی ایران؛ ۲۰۱۳/۱۳۹۰